

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: History of Dalit Movement in 20th Century in India (HISMJE-201)

Date: 16/12/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1) Discuss the significance of the Kalaram Temple Entry Satyagraha at Nashik in the History of the Dalit Movement in Modern India.
2) Critically evaluate the impact of Round Table Conferences on the Dalit issues in Modern India
3) Examine the place of Dalits in the regime of Liberalization, Privatization and Globalization (LPG).
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1) Trace the Circumstances that led to Dr. Ambedkar's conversion to Buddhism in 1956?
2) Examine the nature of Anti Caste Movements active in south India.
3) Write the terms and conditions of the Poona Pact.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
1) Explain the Gandhi and Dalit Issues.
2) Write the Southborough Commission.
3) Explain the Bahujan Samaj Party (BSP)

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१. आधुनिक भारतातील दलित चळवळीच्या इतिहासात नाशिकच्या काळाराम मंदिर प्रवेश सत्याग्रहाच्या महत्वाची चर्चा करा.
२. आधुनिक भारतातील दलित समस्येवर गोलमेज परिषदांचा काय प्रभाव पडला त्याचे टिकात्मक परीक्षण करा.
३. खासगीकरण, उदारीकरण, जागतिकीकरण (खाउजा)च्या काळात दलितांच्या स्थानाचे परीक्षण करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१. १९५६ मध्ये डॉ. आंबेडकरांनी घेतलेल्या बौद्ध धर्मांतराच्या निर्णयासाठी कारणीभूत ठरलेल्या परिस्थितीचा आढावा घ्या.
२. दक्षिण भारतात कार्यरत असणाऱ्या जातीप्रथेविरोधी चळवळींचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३. पुणे करारातील अटी व तरतुदी लिहा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
१. गांधीजी आणि दलितांचे प्रश्न याबद्दल माहिती लिहा.
२. साऊथबोरो आयोगाबद्दल माहिती लिहा.
३. बहुजन समाज पक्ष (बसप) यावर माहिती लिहा.